

Kitabu cha Danieli - Nambari Hamsini

Kufunua Siri za Kinabii za Danieli 8: Ufunuo wa Palmoni

Jeff Pippenger

2024-01-14

Katika Danieli sura ya nane, Danieli anapewa maono kuhusu falme za unabii wa Biblia, na kisha anasikia mazungumzo ya kimbinguni yanayowakilishwa kwa njia ya swali na jibu.

Ndipo nikamsikia mtakatifu mmoja akisema, na mtakatifu mwingine akamwambia yule mtakatifu aliyekuwa akinena, Hata lini yatadumu maono kuhusu dhabihu ya kila siku na uasi wa uharibifu, ili mahali patakatifu pamoja na jeshi viwe kitu cha kukanyagwa? Akaniambia, Hata siku elfu mbili na mia tatu; ndipo mahali patakatifu patatakaswa. Danieli 8:13, 14.

Aya kumi na mbili za kwanza zinawakilisha maono hayo, na aya ya kumi na tatu na ya kumi na nne zinatambulisha maono mengine. Kama ilivyo kwa maneno mawili tofauti ya Kiebrania ambayo yote hutafsiriwa kuwa "kuondoa," na maneno mawili tofauti ya Kiebrania ambayo yote hutafsiriwa kuwa "mahali patakatifu," katika sura ya nane ya Danieli pia kuna maneno mawili tofauti ya Kiebrania, ambayo yote hutafsiriwa kuwa "maono."

Linapokuja suala la maneno mawili yaliyotafsiriwa kama "take away," wana teolojia wa Uadventista wanadai kwamba maneno hayo yote mawili yafahamike kuwa yanamaanisha "kuondoa." Linapokuja suala la maneno mawili yaliyotafsiriwa kama "sanctuary," wana teolojia wa Uadventista wanadai kwamba maneno hayo yote mawili yafahamike kuwa yanamaanisha "mahali patakatifu pa Mungu," na linapokuja suala la maneno mawili yaliyotafsiriwa kama "vision," wana teolojia wa Uadventista, tena, hupuuzia tofauti kati ya maneno hayo mawili. Tofauti hiyo ilikuwa muhimu kiasi kwa Danieli, hivi kwamba alitumia kimakusudi maneno mawili tofauti sana ya Kiebrania, kwa hiyo tunapaswa kuitambua na kuzingatia tofauti hiyo. Neno "maono," katika aya ya kumi na tatu ni neno la Kiebrania "chazon," na linamaanisha ndoto, ufunuo, au ujumbe wa unabii - maono.

Neno "maono," linatokea mara kumi katika Danieli sura ya nane, lakini linawakilisha maneno mawili tofauti ya Kiebrania. "Chazon," ambayo iko katika aya ya kumi na tatu, inapatikana pia katika aya ya kwanza, kisha mara mbili katika aya ya pili, bila shaka aya ya kumi na tatu, na mara moja katika aya za kumi na tano, kumi na saba na ishirini na sita. Mara saba kati ya kumi ambazo neno "maono" hutokea katika Danieli sura ya nane, ni neno "chazon," ambalo kwa urahisi humaanisha "maono".

Mara nyingine tatu ambazo neno "maono" hutokea katika Danieli sura ya nane, ni tafsiri ya neno la Kiebrania "mareh," linalomaanisha mtazamo; au mwonekano. Katika sura ya nane, neno la Kiebrania "mareh" pia limetafsiriwa mara moja si kama "maono," bali kama "mwonekano," hivyo kubainisha kwa ukamilifu zaidi maana ya neno hilo. Kwa nini Danieli alitumia maneno mawili tofauti ya Kiebrania, ambayo yako karibu sana kwa maana kiasi kwamba watafsiri wangepachukulia kuwa neno moja? Je, hilo ni muhimu?

"Kila kanuni katika neno la Mungu ina nafasi yake; kila ukweli una uzito wake. Na muundo mzima, katika usanifu na utekelezaji wake, unatoa ushuhuda juu ya Mwandishi wake. Muundo wa namna hiyo hakuna akili ila ile ya Yeye Asiye na mipaka ingeweza kubuni au kuunda." Education, 123.

Jibu la swali la pili ni Ndiyo, kwamba kwa kweli ni jambo muhimu kujua kwa nini Danieli alitofautisha; hivyo basi inakuwa jukumu la mwanafunzi wa unabii kutafuta kuelewa swali la kwanza, linalohoji kwa nini Danieli alitofautisha. Tofauti alizozifanya kuhusiana na neno linalotafsiriwa kama "sanctuary," na neno linalotafsiriwa kama "take away," zina athari za milele; basi kwa nini mtu yeyote atarajie umuhimu mdogo kwa neno linalotafsiriwa kama "vision"? "Kila ukweli" una "uzito wake" "katika neno la Mungu," na huathiri "muundo" wa kinabii, na utimilifu wa unabii "unapotekelezwa."

Tunapoanza kuzingatia neno "maono," katika sura ya nane, "ukweli" wenye "athari" juu ya ushuhuda wa Danieli ni yupi aliyetoa jibu la swali la Danieli sura ya nane, aya ya kumi na tatu, kwa kusema, "Hata siku elfu mbili na mia tatu; ndipo patakatifu patatakaswa."

Kuna mambo manne ambayo yana "uhusiano" wa moja kwa moja na sura ya nane ya Danieli, ambayo ninakusudia kuyashughulikia. Moja ni kwamba maono ya Mto Ulai yametambuliwa kuwa unabii wa siku za mwisho, na pia ni ishara ya "maarifa" ya kitabu cha Danieli ambayo "yaliyofunguliwa muhuri" katika "wakati wa mwisho" mwaka 1798.

Kuna haja ya kusoma kwa makini zaidi Neno la Mungu. Hasa, Danieli na Ufunuo vinapaswa kuzingatiwa kwa makini kuliko wakati wowote uliopita katika historia ya kazi yetu. Huenda tukawa na machache ya kusema katika baadhi ya vipengele kuhusu mamlaka ya Kirumi na upapa, lakini tunapaswa kuelekeza umakini kwenye yale ambayo manabii na mitume wameandika kwa uvuvio wa Roho wa Mungu. Roho Mtakatifu amepanga mambo kwa namna hiyo, katika utoaji wa unabii na katika matukio yanayoonyeshwa, ili kufundisha kwamba mtendaji wa kibinadamu anapaswa kuwekwa mbali na macho, afichwe ndani ya Kristo, na Bwana Mungu wa mbinguni pamoja na sheria yake watukuzwe.

Soma kitabu cha Danieli. Kumbuka, kipengele kwa kipengele, historia ya falme zilizowakilishwa humo. Tazama watawala, mabaraza, majeshi yenye nguvu, na uone jinsi Mungu alivyotenda kuudhalilisha kiburi cha wanadamu, na kuiweka heshima ya mwanadamu mavumbini. Mungu peke yake ndiye anayeonyeshwa kuwa mkuu. Katika maono ya nabii, anaonekana akiangusha mtawala mmoja mwenye nguvu na kumweka mwingine. Anafunuliwa kama mtawala mkuu wa ulimwengu, yuko karibu kuusimamisha ufalme wake wa milele, Mzee wa Siku, Mungu aliye hai, Chanzo cha hekima yote, Mtawala wa sasa, Mfunuaji wa mambo yajayo. Soma na uelewe jinsi mwanadamu alivyo maskini, dhaiifu, wa muda mfupi, mwenye kukosea, mwenye hatia, anapoinua nafsi yake kwa ubatili.

Roho Mtakatifu, kupitia Isaya, anatumia kwa Mungu, Mungu aliye hai, kama lengo kuu la kuzingatia—kwa Mungu kama alivyofunuliwa katika Kristo. 'Kwetu mtoto amezaliwa, kwetu mwana amepewa; na mamlaka itakuwa juu ya bega lake; na jina lake ataitwa Ajabu, Mshauri, Mungu Mwenye Nguvu, Baba wa Milele, Mfalme wa Amani' [Isaiah 9:6].

Nuru ambayo Danieli alipokea moja kwa moja kutoka kwa Mungu ilitolewa hasa kwa ajili ya siku hizi za mwisho. Maono aliyoyaona kando ya mito Ulai na Hidekeli, ile mito mikuu ya Shinari, sasa yanatimia, na matukio yote yaliyotabiriwa yatakuwa yametokea hivi karibuni.

Fikiria hali ya taifa la Wayahudi wakati unabii wa Danieli ulipotolewa. Waisraeli walikuwa utumwani, hekalu lao lilikuwa limeharibiwa, ibada zao za hekaluni zilisitishwa. Dini yao ilikuwa imejikita katika sherehe za mfumo wa dhabihu. Walikuwa wamefanya taratibu za nje kuwa jambo kuu, ilhali walikuwa wameupoteza roho ya ibada ya kweli. Ibada zao zilikuwa zimechafuliwa na mapokeo na desturi za kipagani, na katika kutekeleza taratibu za kutoa dhabihu hawakupita kivuli kufikia kiini halisi. Hawakumtambua Kristo, sadaka ya kweli kwa dhambi za wanadamu. Bwana alitenda ili kuwaleta watu utumwani, na kusitisha ibada hekaluni, ili kwamba sherehe za nje zisije zikawa ndiyo yote ya dini yao. Kanuni zao na desturi zao zilipaswa kutakaswa kutoka kwa upagani. Huduma ya taratibu za ibada ilikoma ili huduma ya moyo ihuishwe. Utukufu wa nje uliondolewa ili wa kiroho ufunuliwe.

Katika nchi walikokuwa mateka, watu walipomgeukia Bwana kwa toba, alijidhihirisha kwao. Hawakuwa na dalili za nje za uwepo wake; lakini miale angavu ya Jua la Haki iling'aa katika akili na mioyo yao. Walipomwita Mungu katika unyenyekevu na dhiki yao, manabii wake walipewa maono yaliyofunua matukio ya wakati ujao: kuangushwa kwa watesi wa watu wa Mungu, kuja kwa Mkombozi, na kuanzishwa kwa ufalme wa milele. Manuscript Releases, juzuu ya 16, 333-335.

"Ukweli" kwamba maono ya Mto Ulai yalitolewa kwa ajili ya siku za mwisho unamtaka mwanafunzi wa unabii ajitahidi kuelewa kile kilichotabiriwa kuhusu matukio yanayowakilishwa katika maono hayo. "Masuala" ya kinabii yanayohusishwa na maono ya Mto Ulai yalikuwa "yameundwa" na "Roho Mtakatifu" "katika kutoa unabii, na katika matukio yaliyoonyeshwa." Yale yaliyokuwa yakimtokea nabii anapopokea maono, pamoja na matukio ya unabii ambayo nabii anayoyatambua, yanapaswa kuchunguzwa, kwa ufahamu kwamba vyote viwili ni uwakilishi wa kinabii wa yale yatakayotimizwa katika siku za mwisho. Sehemu iliyotangulia inasisitiza kwamba tunapaswa kutambua kwamba Danieli alikuwa katika utekwa wa "nyakati saba."

Daniel anawakilisha wale wanaotambua utekwa wao mwishoni mwa zile siku tatu na nusu za Ufunuo kumi na moja, ambao kisha humgeukia Bwana kwa toba, hutimiza sala ya Mambo ya Walawi 26, hutenga kilicho cha thamani na kisicho na thamani, na ndipo Bwana hutimiza ahadi yake ya kuwakusanya waliotawanywa, anapojidhihirisha kwao. "Lengo lao kuu la umakini," basi, ni "Mungu kama alivyofunuliwa katika Kristo."

"Umuhimu" wa maono ya Mto Ulai, na jinsi yanavyochangia katika "muundo" wa ujumbe wa kinabii "uliobuniwa" na Kristo, ndilo "ukweli" wa kwanza tuliouzingatia kwa kifupi, na andiko lililonukuliwa linabainisha kwamba lengo letu kuu linapaswa kuwa ufunuo wa Mungu, kama "ulivyofunuliwa katika Kristo." Katika Danieli sura ya nane, Kristo haonyeshwi kama alivyowasilishwa na Isaya, Isaya alipotambua kwamba "jina lake litaitwa Wa Ajabu, Mshauri, Mungu Mwenye Nguvu, Baba wa Milele, Mkuu wa Amani." Katika Danieli sura ya nane, Mungu anafunuliwa katika Kristo kama Palmoni, maana yake "Mhesabu wa Ajabu," au "Mhesabu wa Siri."

"Ukweli" huo unadai kwamba "athari" ya jina "Palmoni" lazima itafutwe, pamoja na jinsi jina hilo linavyochangia "muundo" na "mpangilio" wa unabii. "Ukweli" wa tatu katika Danieli sura ya nane, unaopaswa kutambuliwa, ni kwamba katika sura hiyo ndimo ambamo nguzo kuu ya mafundisho ya harakati ya Wamillerite imewekwa bayana. Lulu angavu zaidi ya Miller ilipatikana katika aya ya kumi na nne, na tunapaswa kutafuta kuelewa "athari" ambayo "ukweli" huo una juu ya maono ya Mto Ulai, ambayo sasa yako katika mchakato wa kutimia.

Katika ndoto ya Miller, kisanduki kilipowekwa juu ya meza katikati ya chumba chake, kiling'aa kwa uangavu wa jua, lakini katika siku za mwisho kisanduki hicho ni kikubwa zaidi na kinang'aa mara kumi kuliko kilivyong'aa kilipowekwa mara ya kwanza juu ya meza ya Miller. Ni nini katika maono ya Mto Ulai, yanayojumuisha nguzo kuu ya harakati ya Wamileraiti, kinachoongeza nuru ya fundisho hilo mara kumi katika siku za mwisho? Ni nini kinachofunuliwa katika siku za mwisho ambacho hakikufunuliwa wakati wa mwisho mnamo 1798? Ni yapi "matukio" ya maono ya Mto Ulai, ambayo Dada White anasema "sasa yako katika mchakato wa kutimizwa?"

Ikiwa tutaunganisha kwa uwazi mambo haya matatu ya kwanza (maono ya Ulai, Kristo alivyofunuliwa kama Palmoni na nguzo kuu ya mafundisho), tunapaswa kuwa tayari kukubali dhana rahisi itakayoathiri utafiti wetu wa maono ya Mto Ulai. Ukweli huo uliunganishwa unawafahamisha wanaotaka kuona kwamba ujumbe uliofunguliwa mwaka 1798 ulikuwa ujumbe uliokuwa "ukitegemea wakati." Bila kipengele cha unabii wa wakati, ujumbe wa Miller usingekuwepo.

Ukweli wa nne "ukweli" unaohusiana na sura hii ni kwamba Wamileraiti waliwasilisha ujumbe uliotegemea wakati wa kinabii. Ili kusisitiza ukweli huu, Mungu alifunuliwa katika Kristo, katika aya ya kumi na tatu na ya kumi na nne, kama Mwenye Kuhesabu wa Ajabu (Palmoni). Wazo kwamba maono yalijumuisha tu kutambua tarehe 22 Oktoba 1844 kuwa hitimisho la siku elfu mbili na mia tatu za aya ya kumi na nne, ni kumwagia maji baridi juu ya ufunuo wa Mungu akifunuliwa kupitia Kristo kama Palmoni.

Wanateolojia wa Uadventista wamefanya kazi kwa bidii kuzika umuhimu wa swali la Danieli sura ya nane, aya ya kumi na tatu, ili kuleta ladha katika kitoweo chao cha hadithi za uongo, ambayo wamekusudia kwamba itawaweka wasioelimika wenye masikio yanayowasha wasijali kuhusu kweli zinazohusiana na nguzo kuu ya Uadventista.

Andiko ambalo kuliko yote mengine lilikuwa msingi na nguzo kuu ya imani ya Adventi lilikuwa tamko, 'Hata siku elfu mbili na mia tatu; ndipo patakatifu patatakaswa.' [Danieli 8:14.] Haya yalikuwa maneno yaliyozoeleka kwa waamini wote katika kuja hivi karibuni kwa Bwana. Kupitia midomo ya maelfu unabii huu ulirudiwa kama kauli mbiu ya imani yao. Kila mmoja alihisi kwamba matukio yaliyotabiriwa humo ndiyo yaliyobeba matarajio yao yang'aayo zaidi na matumaini yao ya thamani kubwa. Siku hizi za kinabii zilikuwa zimeonyeshwa kumalizika katika majira ya vuli ya mwaka 1844. Sawia na ulimwengu mwingine wa Kikristo, Waadventista wakati huo waliamini kwamba dunia, au sehemu fulani yake, ndiyo patakatifu. Walielewa kwamba kutakaswa kwa patakatifu kulikuwa kutakaswa kwa dunia kwa moto wa siku ile kuu ya mwisho, na kwamba hili lingetukia katika ujio wa pili. Hivyo basi wakahitimisha kwamba Kristo angerudi duniani mwaka 1844.

Lakini wakati uliowekwa ulikuwa umepita, na Bwana hakuwa amekonekana. Waamini walijua kwamba Neno la Mungu haliwezi kukosa kutimia; tafsiri yao ya unabii lazima ilikuwa na kosa; lakini kosa hilo lilikuwa wapi? Wengi kwa pupa walikwepa tatizo hilo kwa kukana kwamba siku 2300 ziliisha mwaka 1844. Hakukuweza kutolewa sababu yoyote ya hili, ila tu kwamba Kristo hakuwa amekuja wakati waliotarajia aje. Wakahoji kwamba kama zile siku za kinabii zingekuwa zimeisha mwaka 1844, basi Kristo angekuwa amerudi kutakasa patakatifu kwa kuitakasa dunia kwa moto; na kwamba kwa kuwa hakuwa amekuja, zile siku zisingekuwa zimeisha.

Kukubali hitimisho hili kulikuwa ni kuacha hesabu ya zamani ya vipindi vya kinabii. Siku 2300 zilionekana kuanza wakati amri ya Artashasta ya kurejesha na kujenga Yerusalemu ilipoanza kutekelezwa, katika majira ya vuli ya mwaka 457 K.K. Kwa kuchukua hili kama sehemu ya kuanzia, kulikuwa na uwiano mkamilifu katika uhusishaji wa matukio yote yaliyotabiriwa katika ufafanuzi wa kipindi hicho katika Danieli 9:25-27. Majuma sitini na tisa, yaani miaka 483 ya kwanza kati ya miaka 2300, yalipaswa kufikia wakati wa Masihi, Aliyetiwa Mafuta; na ubatizo wa Kristo na kutiwa kwake mafuta na Roho Mtakatifu, mwaka 27 B.K., ulitimiza kikamilifu maelezo hayo. Katikati ya juma la sabini, Masihi alipaswa kukatiliwa mbali. Miaka mitatu na nusu baada ya ubatizo wake, Kristo alisulubiwa, katika majira ya kuchipua ya mwaka 31 B.K. Majuma sabini, yaani miaka 490, yalihusu hasa Wayahudi. Mwisho wa kipindi hiki, taifa liliweka muhuri juu ya kumkataa kwake Kristo kwa kuwatesa wanafunzi wake, nao mitume wakageukia watu wa Mataifa, mwaka 34 B.K. Miaka 490 ya kwanza kati ya 2300 ilipokwisha, miaka 1810 ilibaki. Kuanzia mwaka 34 B.K., miaka 1810 inafika hadi 1844. 'Ndipo,' akasema malaika, 'patakatifu patatakaswa.' Vipengele vyote vilivyobainishwa katika unabii huo vilikuwa vimetimizwa bila shaka kwa wakati uliowekwa. Kwa hesabu hii, kila kitu kilikuwa wazi na kwa uwiano, isipokuwa kwamba haikuonekana kuwa tukio lolote linalolingana na kutakaswa kwa patakatifu lilikuwa limetokea mwaka 1844. Kukataa kwamba siku hizo zilikoma wakati huo kulikuwa ni kuingiza swali zima katika mkanganyiko, na kuacha misimamo iliyokuwa imewekwa thabiti na utimilifu usiotia shaka wa unabii.

"Lakini Mungu alikuwa amewaongoza watu wake katika harakati kuu ya Adventi; nguvu yake na utukufu wake vilikuwa vimesindikiza kazi hiyo, naye asingekubali iishe katika giza na masikitiko, ikalaumiwa kama msimko wa uongo na wa kishabiki. Asingeacha neno lake libaki katika shaka na hali ya kutokuwa na uhakika. Ingawa wengi waliacha hesabu yao ya awali ya vipindi vya kinabii, na wakakana usahihi wa harakati iliyojengwa juu yake, wengine hawakutaka kuachana na mambo ya imani na uzoefu yaliyohibitishwa na Maandiko na kwa ushuhuda wa Roho wa Mungu. Waliamini kwamba walikuwa wamekumbatia kanuni thabiti za ufafanuzi katika utafiti wao wa unabii, na kwamba ilikuwa wajibu wao kushikilia ukweli waliokuwa wamekwisha kuupata, na kuendelea na mkondo uleule wa utafiti wa Kibiblia. Kwa maombi ya dhati walipitia upya msimamo wao, na wakasoma Maandiko ili kugundua kosa lao. Kwa kuwa hawakuona kosa lolote katika hesabu yao ya vipindi vya kinabii, waliongozwa kuchunguza kwa karibu zaidi somo la patakatifu." Mzozo Mkuu, 409, 410.

Tumejulishwa na Dada White, katika kifungu kilekile ambako maono ya Mto Ulai yanatambuliwa, kwamba "kuna haja ya kujifunza Neno la Mungu kwa karibu zaidi." Wanatheolojia watawasilisha

mada ya “vipindi vya unabii” katika kifungu kilichotangulia kutoka The Great Controversy, kana kwamba “vipindi vya unabii” ambavyo Dada White anavizungumzia hapo vinarejelea maunabii matano yanayowakilishwa ndani ya unabii wa miaka 2300. Kwa kweli, wanasema, kati ya maunabii hayo, manne yamezungumziwa mahsusi katika kifungu hicho. Lakini “uchunguzi wa karibu zaidi” wa mada hiyo unaonyesha kwamba neno “vipindi vya unabii” kwa wingi, katika maandiko ya Dada White, kwa usahihi zaidi linarejelea maunabii mawili ambayo yalipaswa kutimia tarehe 22 Oktoba, 1844.

Kuna unabii maalum wa wakati watano ambao Gabrieli alitaja kwa Danieli, na ambao ni sehemu ya miaka elfu mbili na mia tatu. Wa kwanza unaonyesha miaka arobaini na tisa, wakati "mitaa na kuta zingejengwa katika nyakati za taabu." Wa pili ulikuwa ubatizo wa Kristo baada ya miaka mia nne na themanini na tatu kutoka mwanzo wa mwaka 457 K.K. Wa tatu ulikuwa kusulubiwa Kwake, wa nne uliotaja wakati injili ingeenda kwa Mataifa mwishoni mwa miaka mia nne na tisini iliyotengwa hasa kwa taifa la Wayahudi, na wa tano, na ni wa tano tu, ulimalizika tarehe 22 Oktoba 1844. Unabii wa wakati uliotangulia—wa kwanza hadi wa nne—uliisha muda mrefu kabla ya 1844. Basi, Dada White anamaanisha nini hasa anapotumia usemi "vipindi vya unabii" kwa wingi, ambavyo vilipaswa kuishia mwaka 1844?

Akishughulikia tamaa iliyokatishwa ya kwanza ya Wamileraiti, anabainisha jibu la swali hilo:

Niliwaona watu wa Mungu wakiwa na furaha ya matarajio, wakimngoja Bwana wao. Lakini Mungu alikusudia kuwajaribu. Mkono wake ulifunika kosa katika kuhesabu vipindi vya kinabii. Wale waliokuwa wakimngoja Bwana wao hawakugundua kosa hili, na hata wasomi walioupinga wakati huo nao walishindwa kuliona. Mungu alikusudia watu wake wakutane na kukatishwa tamaa. Wakati ulipita, na wale waliokuwa wamemngoja Mwokozi wao kwa furaha ya matarajio walihuzunika na kukata tamaa, ilhali wale ambao hawakupenda kuonekana kwa Yesu, bali walikuwa wameukumbatia ujumbe kwa hofu, walifurahi kwamba Hakuja wakati wa matarajio. Ungamo lao halikuwa limeugusa moyo wala kutakasa maisha. Kupita kwa wakati kulikuwa kumekusudiwa vyema kufunua mioyo ya namna hiyo. Wao walikuwa wa kwanza kugeuka na kuwadhihaki wale waliohuzunika, waliokatishwa tamaa, ambao kwa kweli walipenda kuonekana kwa Mwokozi wao. Niliona hekima ya Mungu katika kuwajaribu watu wake na kuwapa jaribio la kuchunguza ili kubaini wale ambao wangesita na kurudi nyuma wakati wa saa ya majaribu.

"Yesu na jeshi lote la mbinguni waliwaangalia kwa huruma na upendo wale ambao kwa matarajio matamu walitamani kumwona Yeye ambaye roho zao zilimpenda. Malaika walikuwa wakizunguka juu yao, ili kuwategemeza katika saa ya jaribu lao. Wale waliopuuzia kupokea ujumbe wa mbinguni waliachwa gizani, na hasira ya Mungu ikawaka dhidi yao, kwa sababu hawakutaka kupokea mwanga aliokuwa amewapelekea kutoka mbinguni. Wale waaminifu waliokatishwa tamaa, ambao hawakuweza kuelewa kwa nini Bwana wao hakuja, hawakuachwa gizani. Tena waliongozwa kurejea Biblia zao kuchunguza vipindi vya kinabii. Mkono wa Bwana ukaondolewa kutoka kwenye hesabu, na kosa likaelezwa. Wakaona kuwa vipindi vya kinabii viliendelea hadi 1844, na kwamba ushahidi uleule waliokuwa wamewasilisha kuonyesha kuwa vipindi vya kinabii vilifungwa mwaka 1843, ulithibitisha kwamba vingekoma mwaka 1844." Maandishi ya Mapema, 235-237.

"Vipindi vya kinabii" vilikuwa "vipindi vya kinabii" vilivyo "fikia hadi 1844," ambavyo wafuasi wa Miller hapo mwanzo waliamini vilifikia 1843. "Vipindi vya kinabii" vilivyofikia 1844 vilikuwa vipindi vitatu vya kinabii, na vyote vimewakilishwa kwenye meza za Habakuki. Kimoja kati ya vipindi vitatu hivyo "kinagusa" tu 1844, na viwili vingine hufikia tarehe 22 Oktoba 1844. Siku elfu moja mia tatu na thelathini na tano zilifikia siku ya kwanza kabisa ya mwaka 1844, wakati ufadhaiko wa kwanza wa wafuasi wa Miller ulipotokea, na kipindi cha kusubiri cha sura ya pili ya Habakuki na cha mfano wa wanawali kumi katika Mathayo ishirini na tano kilipoanza.

Siku elfu mbili mia tatu za Danieli sura ya nane, aya ya kumi na nne, zilifikia tarehe 22 Oktoba 1844, na miaka elfu mbili mia tano na ishirini ya "nyakati saba" dhidi ya Ufalme wa Kusini wa Yuda iliisha hapo pia. Palmoni anajitambulisha kama Mhesabu wa Ajabu katika aya ya kumi na tatu ya Danieli sura ya nane, na "muundo" na "mpangilio" wa kinabii aliouweka wazi wakati huo ulijumuisha angalau unabii kumi wa wakati uliohusiana.

Tutaanza kuzingatia kweli hizi zaidi katika makala ijayo.

Kristo alitoa kwa dunia somo ambalo linapaswa kuandikwa akilini na rohoni. 'Huu ndiyo uzima wa milele,' akasema, 'wakujue wewe, Mungu wa pekee wa kweli, na Yesu Kristo uliyemtuma.' Lakini Shetani hufanya kazi juu ya akili za wanadamu, akisema, Fanyeni tendo hili au lile, nanyi mtakuwa kama miungu. Kwa hoja za udanganyifu aliwaongoza Adamu na Hawa kutia shaka neno la Mungu, na kulichukua nafasi yake kwa nadharia iliyosababisha uvunjaji wa amri na kutotii. Na ujanja wake wa hoja unafanya leo kile ulivyofanya Edeni. Kristo alipokuja ulimwenguni mwetu, alichagua wavuvi wanyenyekevu kuwa msingi wa kanisa lake. Kwa wanafunzi hawa alijaribu kueleza asili ya ufalme wake na utume wake. Lakini uelewa wao mdogo ulimwekea kizuizi. Walikuwa wakipokea mafundisho ya waandishi na Mafarisayo, na kwa hiyo mengi ya waliyoamini hayakuwa ya kweli. Na ingawa Kristo alikuwa na mambo mengi ya kuwaambia, hawakuweza kupokea mengi ya yale aliyotamani kuwaambia.

Kristo anakuta watu wa dini wa wakati huu wamejaa maoni potovu kiasi kwamba hakuna nafasi katika akili zao kwa ukweli. Katika elimu wanayotoa, walimu huchanganya maoni ya waandishi wasioamini. Hivyo wamepanda magugu katika akili za vijana. Hutamka maoni ambayo hayapaswi kuwasilishwa kwa vijana wala wazee, bila kufikiri ni aina gani ya mbegu wanazopanda, au mavuno yatakayowalazimu kuvuna kama matokeo. Review and Herald, Julai 3, 1900.